

OBSAH

ÚVODEM

1. MANAŽERSKÉ ÚČETNICTVÍ - ÚVOD DO PROBLEMATIKY	7
1.1 Účetnictví jako komunikační a informační systém	7
1.2 Účetnictví finanční a manažerské	7
1.2.1 Účetní normy pro regulované účetnictví	7
1.2.2 Charakteristika a základní rozdíly	8
1.2.3 Účetnictví manažerské, vnitropodnikové a nákladové	8
1.3 Historie manažerského účetnictví	9
1.3.1 Etapy vývoje manažerského účetnictví	10
1.3.2 Vnitřní firemní účetnictví v jednotlivých zemích	10
1.4 Povinný rozsah manažerského účetnictví	11
1.4.1 Oceňování majetku vytvořeného vlastní činností a účtování o něm	12
1.4.2 Účtování o zásobách vytvořených vlastní činností ve finančním účetnictví	12
1.4.3 Účtování o aktivitách ve finančním účetnictví	16
1.4.4 Vlastní výkony a aktívace v rozvaze	16
1.5 Kalkulace „vlastních nákladů“	17
1.6 Provozní účetnictví	19
1.6.1 Sledování vlastních nákladů	19
1.7 Jedno a dvouokruhové účetnictví	19
1.7.1 Vnitropodnikové výkony v jednookruhovém účetnictví	21
1.7.2 Použití účtů třídy 8. a 9. ve dvouokruhovém účetnictví	22
1.8 Základní pojmy	27
2. INFORMACE A ŘÍZENÍ	28
2.1 Informace	28
2.1.1 Vztah informace a skutečnosti	28
2.1.2 Užitečnost, cena a množství informace	29
2.1.3 Optimalizace množství a ceny informace	29
2.2 Informační systém (IS)	30
2.2.1 Rozsah informačního systému	31
2.2.2 Informace a informační technologie	31
2.2.3 Racionalizace informačních toků	33
2.2.4 Neuronová síť jako automat v informační technologii	33
2.3 Optimum a kompromis	34
2.4 Základní pojmy:	35
3. MANAŽERSKÉ ÚČETNICTVÍ A ŘÍZENÍ	36
3.1 Manažerské účetnictví jako nástroj řízení	36
3.2 Teorie řízení a rozhodování	36
3.2.1 Časový horizont řízení:	36
3.2.2 Sedm rozhodovacích kroků - rozhodovací algoritmus:	37
3.3 Řízení a regulace	39
3.4 Podnik jako systém	40
3.5 Aspekty a podmínky úspěšného manažerského řízení	41
3.5.1 Organizace, organizační struktura, autorita	41
3.5.2 Komunikace	42
3.5.3 Motivace	43
3.5.4 Plánování a rozpočtování	43
3.5.5 Kontrola a rozhodování	45
3.6 Základní pojmy	45

4. INFORMACE PRO ŘÍZENÍ NÁKLADŮ, VÝNOSŮ A ZISKU	46
4.1 Základní pojmy nákladového účetnictví	46
4.1.1 Zobrazení hospodářských dějů a finančních toků podniku	46
4.1.2 Náklady a výdaje + výnosy a příjmy	46
4.1.3 Zisk / ztráta	48
4.1.4 Funkce zisku	48
4.2 Ukazatele pro vnitropodnikové řízení	48
4.3 Základní klasifikace nákladů	49
4.3.1 Druhové členění nákladů	49
4.3.2 Účelové členění nákladů	50
4.3.3 Kalkulační členění nákladů	50
4.3.4 Členění nákladů podle vztahu k objemu výkonů	52
4.3.5 Členění nákladů podle místa vzniku a odpovědnosti	57
4.3.6 Členění nákladů dle ovlivnitelnosti kvalitou rozhodování	57
4.4 Náklady a rozhodovací úlohy	57
4.4.1 Rozhodovací úloha typu „Dodatečná produkce“	59
4.4.2 Rozhodovací úloha typu „Výrobít či koupit“	60
4.4.3 Rozhodovací úloha „Prodat nebo pokračovat“	62
4.5 Hrubé rozpětí, marže (irelevantní náklady)	62
4.6 Náklady intervalové - veličiny intenzity	63
4.7 Náklady celkové (ΣN), průměrné ($\emptyset N$) a rozdílové (ΔN)	64
4.8 Základní pojmy	65
5. KALKULACE	66
5.1 Kalkulace a kalkulování	66
5.2 Kalkulace a evidence nákladů	67
5.2.1 Evidence nákladů a specifické kalkulační účty	68
5.2.2 Kalkulace v souvislosti s charakterem výroby a výrobku	68
5.2.3 Kalkulace a alokace nákladů při jejich rozvrhování	68
5.3 Kalkulační metody - náklady ve vztahu k jednici výkonu	70
5.3.1 Kalkulace dělením - prostá	71
5.3.2 Kalkulace dělením s poměrovými (ekvivalentními) čísly	71
5.3.3 Kalkulace dělením - statistické metody	72
5.3.4 Kalkulace režijní (přirážková)	72
5.3.5 Zakázková metoda a metoda ABC	75
5.4 Kalkulační metody - náklady ve vztahu k celkovému výkonu	76
5.4.1 Kapacitní propočty, propočty fixních nákladů	77
5.4.2 Metoda „Direct costing“ - kalkulace variabilních nákladů	80
5.4.3 Bod zvratu	82
5.4.4 Sortimentní propočty	84
5.4.5 Komparace - bod rovnováhy	88
5.5 Základní pojmy	89
6. ŘÍZENÍ VÝKONŮ A ÚTVARŮ	90
6.1 Normy	92
6.1.1 Předběžná kalkulace - normy a normativy	92
6.1.2 Vnitropodnikové ceny	92
6.1.3 Kalkulace vlastních nákladů	93
6.2 Vnitropodnikové rozpočtnictví	96
6.2.1 Vnitropodniková cena jako nákladový normativ	97
6.2.2 Metody sestavování rozpočtu	97
6.3 Rozdílové kalkulace - kalkulace jako míra	99
6.3.1 Rozdílové kalkulace a vnitropodnikové řízení	99
6.3.2 Rozbor odchylek od plánu a rozbor ztrát	100
6.3.3 Metoda standardních nákladů - rozdílová metoda	101

6.4	Výsledná kalkulace a cenotvorba	103
6.4.1	Ceny prodejní	103
6.4.2	Tvorba prodejních cen a hodnocení situace na trhu	104
6.5	Řízení útvarů - odpovědnostních středisek	105
6.5.1	Vnitropodnikové odpovědnosti útvarové účetnictví	105
6.6	Vnitropodniková banka a spořitelna	108
6.6.1	Vnitropodniková spořitelna - záložna	113
6.7	Základní pojmy	113
7.	NOVÉ TENDENCE V MANAŽERSKÉM ÚČETNICTVÍ	115
7.1	Změny ve světě a ekonomice posledních desetiletí	115
7.1.1	Eko-účetnictví	116
7.1.2	Sociální účty, sociální kapitál, sociální audit	117
7.2	Vnější aspekty ovlivňující řízení podniků, firmy	117
7.3	Nové tendence v manažerském účetnictví a řízení	117
7.3.1	Řízení nákladů závislých činností (ABC management)	117
7.3.2	Externí informace jako součást manažerského účetnictví	118
7.3.3	Časový horizont manažerských rozhodnutí	118
7.4	Manažerské řízení a systémové myšlení	119
7.5	Management a demokracie	120
7.6	Základní pojmy	120
	Seznam příkladů a jejich řešení	121
	Řešení vybraných úkolů:	122